

‘Wandelen, goed voor elkaar!’

Handleiding inventarisatie toegankelijkheid wandelpaden

Versie 22 juni 2013

Inhoud

1. Inleiding
2. De voorbereiding
3. Het inventarisatieformulier
4. Technische informatie
5. Wat te doen bij problemen
6. Online informatie

Inleiding

1. Welkom!

U wilt gaan meewerken met het inventariseren van toegankelijke wandelpaden voor mensen met een handicap. Het bestuur van Kenniscentrum Groen & Handicap is daar erg blij mee!

2. Doel

In deze handleiding staat veel informatie waar u tijdens uw inventarisatiewerk rekening mee kunt houden. De handleiding is gemaakt in het kader van het project ‘Wandelen, goed voor elkaar!’ Het doel van dit project is om alle Nederlandse wandelpaden te inventariseren die toegankelijk zijn voor mensen met een handicap. Daarvoor worden in 2013 door het hele land ‘ambassadeurs’ geworven die de komende jaren op pad gaan om de wandelpaden te inspecteren en de gegevens door te geven aan Groen & Handicap.

Alle gegevens van de inventarisaties/inspecties worden gepubliceerd op de website www.wandelenmeteenbeperking.nl

3. Vragen

Als u vragen hebt over het project of over technische aspecten dan kunt u ze in eerste instantie stellen op het forum (zie later). Als u daar geen antwoord vindt, kunt u contact opnemen met de projectleider, e-mail: projectleider@wandelenmeteenbeperking.nl

4. Handleiding

Op basis van de reacties en ervaringen van de ambassadeurs wordt deze handleiding regelmatig aangepast. De meest recente versie van deze handleiding kunt u downloaden op de website www.wandelenmeteenbeperking.nl onder de knop 'Inventariseren & Invoeren'. Controleer daarom regelmatig of er wijzigingen of aanvullingen van deze handleiding zijn gemaakt.

Hebt u aanmerkingen, opmerkingen, aanvullingen of vragen over deze handleiding? Geef ze dan door via het forum of aan de projectleider! (projectleider@wandelenmeteenbeperking.nl)

5. Financiering

Het project 'Wandelen, goed voor elkaar!' wordt financieel ondersteund door het Revalidatiefonds en het Fonds verstandelijk gehandicapten.

De voorbereiding

1. Welke wandeling?

U kiest zelf welke wandeling(en) u wilt gaan inventariseren. Het kan gaan om heel korte wandelingen in uw eigen buurt (de 'ommetjes'), wandelingen in een park of natuurgebied of lange afstandswandelingen. Aan u de keus!

U kunt daarbij gebruik maken van allerlei informatiebronnen. Bij de VVV's of bij de gemeente zijn (soms tegen betaling) brochures en folders met wandelingen te verkrijgen, maar u kunt ook op het internet enorm veel informatie vinden.

Het spreekt vanzelf dat de toekomstige wandelaars de wandelingen gemakkelijk moeten herkennen. Daarom gaan wij uit van bewegwijzerde of beschreven wandelingen, tenzij er sprake is van één wandelpad waarbij geen bewegwijzering nodig is en vergissingen niet mogelijk zijn.

U kunt ook een wandelroute nalopen **die al eerder geïnteriseerd** is. Een overzicht hiervan staat op onze website www.wandelenmeteenbeperking.nl. Bij de wandelingen die in 2011 en 2012 zijn opgenomen, zijn namelijk niet alle gegevens toegevoegd.

Bij deze routes gaat het dus vooral om het aanvullen van de ontbrekende gegevens (deze staan met een vraagteken of met 'onbekend' aangegeven). Ook willen we graag weten of de geregistreerde informatie nog klopt.

2. Bereikbaarheid

Wilt u een al bekend toegankelijk wandelpad gaan inspecteren of een geheel nieuwe wandeling maken? De al bekende wandelpaden staan op de website www.wandelenmeteenbeperking.nl maar het staat u natuurlijk vrij om een nieuw wandelpad

te gaan inspecteren. Denk daarbij ook aan de zogenoemde 'ommetjes': kleine wandelingen in het dorp of de stad, waar mensen even een half uur of een uur een luchtje kunnen scheppen of op een bankje in de zon kunnen zitten.

Houdt bij de keuze van het pad rekening met de bereikbaarheid voor mensen die geen auto hebben of op het openbaar vervoer aangewezen zijn. Ook is het belangrijk dat het pad goed berijdbaar is, bijvoorbeeld voor iemand met een rolstoel.

3. Uw wandeling melden op de website

Als u weet wanneer u welke wandeling gaat inventariseren, dan kunt u dat melden op de website met behulp van een eenvoudig formulier op de pagina

<http://www.wandelenmeteenbeperking.nl/een-wandeling-doorgeven>

Uw wandeling wordt dan gemeld op de pagina '[Wie wandelt waar en wanneer](#)'

Op die manier voorkomen we dat de wandeling door meerdere ambassadeurs worden geïnterviewd. Bovendien kunt u anderen op deze manier uitnodigen om met u mee te wandelen (zie hieronder).

4. Alleen of met z'n tweeën?

Sommige mensen wandelen graag alleen, anderen vinden het gezelliger om samen op pad te gaan. Twee mensen zien meer dan één en u kunt al tijdens de wandeling ervaringen over de toegankelijkheid uitwisselen. Via het forum (zie later) kunt u eventueel een wandelmaatje vinden of kunt u iemand vinden die al ervaring heeft met het inventarisatiewerk.

Zorg er wel voor dat uw wandelpartner het doel van de wandeling niet uit het oog verliest: de inspectie van de toegankelijkheid voor mensen met vervoerhulpmiddelen, zoals een rollator, een rolstoel, een scootmobiel of een handbike. Als iemand met een rolstoel of scootmobiel normaal gebruik kan maken van het pad en geen obstakels tegen komt, is de toegankelijkheid gegarandeerd.

5. Checklist: wat neemt u mee tijdens de inspectie?

- a. Het 'Inventarisatieformulier toegankelijke wandelpaden', te downloaden van de website. Sommige gegevens kunt u al thuis invullen, andere tijdens de wandeling.
- b. Fototoestel, eventueel extra batterijen
- c. Papier of schrijfblok
- d. Pen
- e. Rolmaat
- f. Verrekijker
- g. Geld/pinpas
- h. Eventueel een paraplu of regenkleding
- i. Eventueel deze handleiding
- j. Voldoende stroom als u in een elektrische rolstoel of een scootmobiel rijdt. Het inventariseren van een wandelroute kost meer tijd dan het 'gewoon' maken van die route (zoeken, stoppen, terugrijden, alternatieven zoeken e.d.).

Het inventarisatieformulier

1. Downloaden

Het 'Werkexemplaar Inventarisatieformulier toegankelijke wandelpaden' kunt u downloaden via de website www.wandelenmeteenbeperking.nl onder de knop 'Ondersteuning ambassadeurs'.

2. Vragen die u vooraf kunt invullen

Op het 'Werkexemplaar Inventarisatieformulier toegankelijke wandelpaden' staan allerlei aspecten die van belang zijn voor de toegankelijkheid van een wandelpad.

Een aantal vragen van het formulier kunt u vooraf beantwoorden:

- a. De naam van het natuurgebied, het park of het wandelgebied
- b. De plaatsnaam en de provincie
- c. De bereikbaarheid van het wandelpad met het openbaar vervoer of met de auto
- d. Het startpunt of de startpunten van de route (straatnaam en plaats)
- e. De naam, de kleur of het nummer van het wandelpad of de wandeling
- f. De lengte van de route in kilometers

3. Vragen tijdens en na de wandeling:

- a. Is er een aangepaste parkeerplaats?
- b. Wat is de afstand van de parkeerplaats tot het startpunt van de wandelroute?
- c. De afstand van de openbaarvervoerhalte naar de wandeling
- d. Een beschrijving van eventuele bijzonderheden in het wandelgebied
- e. Een beschrijving van de voorzieningen in en langs het wandelpad
- f. Mag de hond mee in het gebied of in het park?
- g. Is er een horecagelegenheid in de buurt en zo ja, is deze toegankelijk voor mensen met een beperking? Wat is het adres en het telefoonnummer van deze horecagelegenheid?
- h. Is er een aangepast toilet in de horecagelegenheid?

4. Geschiktheid van de wandeling

Als u de wandeling hebt gemaakt, kunt u op het inventarisatieformulier aangeven:

- a. ...of de wandeling meer of minder geschikt is voor scootmobielgebruikers en/of mensen met een elektrische rolstoel
- b. ...of de wandeling meer of minder geschikt is voor mensen in een handbewogen rolstoel die zij zelf zonder hulp voortbewegen
- c. ...of de wandeling meer of minder geschikt is voor mensen in een handbewogen rolstoel met hulp bij het duwen

Een handig hulpmiddel daarvoor is de bijlage bij het Werkexemplaar.

5. Foto's maken tijdens de wandeling

We vragen u om tijdens de wandeling een digitale fotocamera mee te nemen en veel foto's te maken van situaties die met de ontoegankelijkheid of juist de toegankelijkheid te maken hebben. Wij ontvangen graag ongeveer 10 foto's die een goede algemene indruk geven van het wandelpad, om bij de beschrijving van de wandeling op de website te plaatsen. Stel het formaat van de foto's niet te groot in, ongeveer tussen 300 kB en 1 MB.

6. Online-informatie

Thuis kunt u eventueel op internet opzoeken of er een speciale website bestaat over het natuurgebied, het park of het wandelgebied. Dat kunt u ook op het inventarisatieformulier invullen. U kunt ook een kaartje van de wandeling en/of een routebeschrijving toevoegen. Als u dat niet zelf doet, zal de webmaster van www.wandelenmeteenbeperking.nl een Google Maps-kaartje aan de beschrijving toevoegen.

7. Uw eigen gegevens

Op het inventarisatieformulier wordt ook gevraagd naar de gegevens van degene die het formulier heeft ingevuld, welke beperking u hebt en wanneer de inventarisatie heeft plaatsgehad. Op die manier kunnen we over enkele jaren nog eens contact met u opnemen met de vraag of de wandeling nog steeds aan alle eisen voldoet.

8. Verzenden

Als u 'op papier' het inventarisatieformulier helemaal hebt ingevuld, kunt u de gegevens overzetten naar het digitale inventarisatieformulier op http://www.natuurzonderdrempels.nl/nzd/index.php?option=com_joodb&view=form&Itemid=148

Een wijziging van een al beschreven wandelpad kunt u doorgeven via <http://www.wandelenmeteenbeperking.nl/wijzigingen-of-aanvullingen-doorgeven>

Technische achtergrondinformatie

1. Handboek 'Samen op Pad'

In het handboek 'SAMEN OP PAD', uitgegeven door Kenniscentrum Groen & Handicap, staat enorm veel informatie over de technische voorzieningen om wandelpaden toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. U kunt het handboek downloaden via de website: <http://www.natuurzonderdrempels.nl/nzd/images/stories/samenoppad2012totaal.pdf>.

2. Instructiefilmpjes

In de loop van 2013 zullen studenten van de Hogeschool Amsterdam instructiefilmpjes maken. Deze kunt u in de tweede helft van 2013 op de website www.wandelenmeteenbeperking.nl vinden.

3. GPS-systemen

In de toekomst willen wij alle wandelpaden opnemen met GPS apparatuur. Het idee is dat vrijwilligers deze apparatuur kunnen lenen en de wandelpaden lopen. Met deze GPS-informatie kunnen wij wandelkaarten maken. De GPS-gegevens kunnen ook via internet beschikbaar worden gesteld aan toekomstige wandelaars. In de loop van 2013 zal een onderzoek plaats vinden en zullen wij dit met een aantal ambassadeurs uitproberen. Wilt u daaraan meewerken? Meldt dat dan via projectleider@wandelenmeteenbeperking.nl.

Bij problemen: wat te doen als u ontoegankelijke situaties tegenkomt

1. Als u tijdens uw wandeling situaties tegenkomt waardoor de toegankelijkheid wordt belemmerd of verhinderd, kunt u op zoek gaan naar alternatieve routes. Misschien dat er andere paden of wegen naar hetzelfde punt gaan. In de beschrijving van de wandelroute kunt u dat aangeven. Neem in ieder geval altijd foto's van dit soort situaties.
2. Als u denkt dat de ontoegankelijke situatie op te lossen is, kunt u na afloop van de wandeling contact opnemen met de eigenaar van het wandelgebied. Dat kan de gemeente, Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten zijn, maar ook een provinciaal Landschap of een particuliere eigenaar.
Op de website www.wandelenmeteenbeperking.nl staat onder het kopje 'Ondersteuning Ambassadeurs' een standaardformulier waarmee u een opmerking of klacht over de (on)toegankelijkheid van de wandelroute kunt doorgeven aan de eigenaar van het wandelgebied.
U kunt de foto's die u gemaakt hebt toesturen aan de eigenaar van het gebied met een beschrijving van het probleem en eventueel een suggestie voor een oplossing. Vraag ook of men u op de hoogte wil houden wanneer het probleem verholpen is, zodat het wandelpad alsnog op de website kan worden vermeld.
Meldt ook aan Groen & Handicap (info@natuurzonderdrempe.nl) dat u bij de eigenaar van het wandelpad aan de bel getrokken hebt en stuur een kopie van uw opmerkingen aan Groen & Handicap (info@wandelenmeteenbeperking.nl). Dan kunnen wij de vorderingen ook in de gaten houden.
3. Wij zijn erg benieuwd naar uw ervaringen met het doorgeven van klachten en naar uw ervaringen met de contacten met de eigenaren van de wandelgebieden. U kunt die ervaringen doorgeven op het forum van www.wandelenmeteenbeperking.nl.

Online informatie

1. Forum

Ambassadeurs van het project 'Wandelen, goed voor elkaar!' kunnen informatie met elkaar uitwisselen op het forum van de website www.wandelenmeteenbeperking.nl. Om aan dat forum te kunnen deelnemen, moet u zich eerst registreren door een gebruikersnaam en een

wachtwoord te kiezen. Uw gegevens worden met de grootste zorgvuldigheid bewaard. De webmaster activeert uw account en daarna kunt u gebruik maken van alle mogelijkheden van het forum.

We horen op het forum niet alleen graag uw ervaringen met het inventariseren, maar ook de problemen die u tegenkomt, leuke avonturen en anekdotes.

Op het forum kunt u ook uw vragen stellen of een wandelmaatje zoeken om samen een wandelpad te inventariseren. U kunt ook via het forum contact zoeken met een ervaren ambassadeur, zodat u kunt leren hoe u dat kunt doen.

2. **Facebook**

We hebben een speciale Facebook-pagina gemaakt voor het project 'Wandelen, goed voor elkaar!'. Zie: <https://www.facebook.com/pages/Wandelen-zonder-beperking/257972414325572?fref=ts> (of: zoeken op 'wandelen zonder beperking'). Om de informatie op deze Facebookpagina te kunnen bekijken, moet u zelf ook een Facebookaccount hebben.

3. **Website**

Het algemene nieuws over de toegankelijkheid van de Nederlandse natuur is te vinden op www.natuurzonderdrempels.nl